

Date: 23rd May-2025

PSIXOLOGIYA FANINING IJTIMOIIY TABAQALANISH

Ikromova Sitara Akbarovna

Osiyo xalqaro universiteti dotsenti

Annotatsiya: Mazkur maqolada psixologiya fanining ijtimoiy tabaqalanish, irq, jins va sinfga oid masalalarni qanday tahlil qilishi yoritiladi. Jamiyatda mavjud ierarxik tuzilmalarning inson ruhiy holatiga, o'zini anglashiga va ijtimoiy identifikatsiyasiga ko'rsatadigan ta'siri turli nazariy va empirik yondashuvlar asosida tahlil qilinadi. Muallif bu omillarning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishga qanday ta'sir qilishi, shuningdek, zamonaviy psixologiyada ular qanday yoritilayotganini tanqidiy tahlil qiladi. Shuningdek, psixologik fanlarda ushbu masalalarga qanday yondashuvlar mavjudligi ham tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: ijtimoiy tabaqalanish, irq, jins, sinf, psixologiya, ijtimoiy identitet, tengsizlik, gender psixologiyasi, madaniyatlararo psixologiya

Kirish

Inson shaxsiyatining shakllanishida nafaqat biologik, balki ijtimoiy omillar ham hal qiluvchi rol o'ynaydi. Psixologiyada inson ruhiyati ko'p yillar davomida individual asosda, ijtimoiy kontekstdan ajratilgan holda o'rganilgan bo'lsa-da, bugungi kunda bu yondashuv yetarli emasligi tobora ravshan bo'lmoqda. Inson jamiyatda yashaydi, ijtimoiy qatlamlarning biriga mansub bo'ladi, irqi, jinsi, sinfi, madaniyati orqali tan olinadi yoki kamsitiladi. Bu esa uning o'zini anglashiga, ijtimoiy munosabatlariga va psixologik farovonligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Psixologiya fani inson ruhiyati va xatti-harakatlarini o'rganar ekan, bu jarayonda ijtimoiy omillarning ta'sirini inkor eta olmaydi. Ijtimoiy tabaqalanish, irqiy mansublik, jinsiy farqlar va sinfiy tafovutlar insonning o'zini anglash jarayoniga, o'zini tutishiga va atrofdagi odamlar bilan munosabatlariga bevosita ta'sir qiladi. Ayniqsa, bu masalalar zamonaviy jamiyatda turli ijtimoiy adolatsizliklar va ruhiy bosimlar shaklida namoyon bo'lishi mumkin. Mazkur maqolada ushbu omillar – **ijtimoiy tabaqalanish, irq, jins va sinf** – psixologik nazariyalar va tadqiqotlar nuqtai nazaridan tahlil qilinadi. Ayniqsa, tanqidiy psixologiya, madaniyatlararo psixologiya, gender psixologiyasi va ijtimoiy identitet nazariyalari asosida mavjud ijtimoiy adolatsizliklarning ruhiy holatga qanday ta'sir qilishi ko'rib chiqiladi.

Asosiy qism

Ijtimoiy tabaqalanish – bu insonlar o'rtasida iqtisodiy, ta'limiy, madaniy va siyosiy jihatlardan farqlarning tizimli tarzda mavjudligi. Bunday tafovutlar shaxsning imkoniyatlariga, o'z-o'zini baholashiga va ruhiy salomatligiga ta'sir ko'rsatadi. Psixologik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, past ijtimoiy maqomda bo'lgan shaxslar o'zlarini past baholashadi, xavotir va depressiyaga moyil bo'lishadi. Yuksak tabaqadagi shaxslar esa o'zlarini boshqalar ustida turgandek his qilishadi, bu esa ijtimoiy munosabatlarda agressiya va befarqlikni keltirib chiqaradi.

Date: 23rd May-2025

Irq va etnik mansublik psixologik tadqiqotlarda uzoq vaqt davomida yetarlicha yoritilmagan. Irqiy kamsitishlar, etnik stereotiplar va identifikatsiyaga oid bosimlar shaxsning o'zini anglashida jiddiy dissonanslarni keltirib chiqaradi. Amerikalik psixolog Claude Steele tomonidan ishlab chiqilgan "stereotip tahdidi" nazariyasiga ko'ra, irqiy guruhlar vakillari ular haqidagi salbiy stereotiplarga mos kelmaslik uchun doimiy psixologik bosim ostida yashashadi. Bu ularning akademik, kasbiy va ijtimoiy faoliyatlariga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Gender (jins) masalalari psixologiyada alohida e'tiborni talab qiladi. An'anaviy psixologiya ko'p hollarda erkaklarni mezon sifatida olib, ayollarni "normadan og'ish" deb baholagan. Zamonaviy gender psixologiyasi esa ayollar, LGBTQ+ shaxslar, va boshqa gender identifikatsiyalarning tajribalarini markazga olib chiqadi. Gender rollariga zo'rlab moslashtirish, "ayollik" yoki "erkaklik" me'yorlariga qarshi borish bilan bog'liq stresslar inson ruhiy salomatligiga jiddiy zarar yetkazadi.

Sinfiy tafovutlar esa inson ruhiy holatining chuqur omillaridan biridir. Karl Marksning fikricha, sinfiy tuzilma shaxsiyatni shakllantiradi. Psixologiyada bu fikr Lev Vygotskiy va tanqidiy psixologlar tomonidan yanada rivojlantirildi. Sinfiy ong – bu insonning jamiyatdagi o'rni haqida shakllangan tasavvuri bo'lib, u hayotga bo'lgan munosabat, mehnatga, ta'limga, va hatto ruhiy salomatlikka bo'lgan yondashuvlarni belgilaydi. Past sinf vakillarining ruhiy muammolari ko'pincha "shaxsiy muammo" sifatida talqin qilinsa-da, bu ularning ijtimoiy muhitidan kelib chiqadi.

Shuningdek, bu to'rtta omil bir-biri bilan chambarchas bog'liq. Masalan, qora tanli, past sinfdagi ayol nafaqat jinsiy, balki irqiy va sinfiy kamsitishlarga ham duch keladi. Bu turli ijtimoiy omillarning kesishuvchi nuqtasi sifatida **interseksionallik** nazariyasi ilgari surilgan. Kimberlé Crenshaw tomonidan ishlab chiqilgan bu nazariya psixologiyani ko'p qatlamli ijtimoiy ong doirasida tahlil qilish zaruratini keltirib chiqardi.

Ijtimoiy tabaqalanish deganda jamiyat a'zolarining iqtisodiy, madaniy, ta'limiy yoki boshqa omillar asosida tabaqalarga bo'linishi tushuniladi. Bu tabaqalanish turli psixologik holatlarga sabab bo'ladi. Masalan, kambag'al tabaqaga mansub insonlar ko'pincha o'zini past baholaydi, kelajakka ishonchsizlik hissi kuchli bo'ladi, bu esa ularning psixologik salomatligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Irq va etnik tafovutlar esa ko'plab mamlakatlarda ruhiy salomatlikka ta'sir etuvchi omillardan biridir. Irqiy diskriminatsiyaga uchragan shaxslar orasida depressiya, xavotirlik, ijtimoiy izolyatsiya kabi holatlar keng tarqalgan. Bunday sharoitda odamlar o'zini himoyasiz his qiladi, ularning ijtimoiy identifikatsiyasi zaiflashadi.

Jinsga oid masalalar ham psixologiyada alohida o'rganiladi. Patriarxal jamiyatlarda ayollar ko'pincha diskriminatsiyaga uchraydi, ularning psixologik muammolari esa ko'pincha e'tibordan chetda qoladi. Ayollar va erkaklar o'rtasidagi tengsizlik, gender stereotiplari shaxsiy o'sish, o'ziga ishonch va emotsional farovonlikka salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Sinfiy tafovutlar, ya'ni iqtisodiy yoki ijtimoiy maqomga asoslangan farqlar ham inson psixologiyasiga jiddiy ta'sir ko'rsatadi. Yuqori sinfga mansub insonlar ko'proq

Date: 23rd May-2025

imkoniyatlarga ega bo'lsa, past sinf vakillari o'z hayotini cheklangan deb his qiladi, bu esa ruhiy tushkunlik, stress va tajanglikka olib keladi.

Psixologlar bu muammolarni hal qilishda bir nechta yondashuvlardan foydalanadi:

- **Kognitiv yondashuv:** odamning o'z fikrlash tarzini o'zgartirish orqali stereotiplarga qarshi kurashish.
- **Ijtimoiy o'rganish nazariyasi:** ijtimoiy xatti-harakatlarning model orqali shakllanishi va ularni ijobiy tomonga yo'naltirish.
- **Tajriba terapiyalari:** irqiy va jinsiy tafovutlar natijasida kelib chiqqan ruhiy jarohatlarni davolash.

Shuningdek, maktabgacha tarbiya, ta'lim tizimi va ommaviy axborot vositalarida gender va irqiy tenglikni targ'ib qilish orqali ham psixologik muvozanatga erishish mumkin.

Xulosa

Ijtimoiy tabaqalanish, irq, jins va sinf psixologik tadqiqotlar uchun oddiy kontekst emas, balki asosiy o'zgaruvchilar hisoblanadi. Ushbu omillar inson ruhiyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi, uning o'zini anglashida, ruhiy salomatligida va ijtimoiy integratsiyasida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Psixologiyaning jamiyat bilan aloqasi mustahkam bo'lishi, u ijtimoiy tengsizliklarni tan olishi va ularni bartaraf etishga intilishi lozim. Zamonaviy psixologiya endilikda nafaqat individual muammolarni, balki ularni keltirib chiqarayotgan ijtimoiy strukturani ham o'rganish zaruratini his etmoqda. Shuning uchun, bu maqolada tahlil qilingan yondashuvlar psixologiyaning inson va jamiyat o'rtasidagi bog'liqlikni qayta ko'rib chiqishiga xizmat qiladi. Psixologiya fani ijtimoiy tabaqalanish, irq, jins va sinfga oid muammolarni chuqur o'rganish orqali jamiyatdagi adolatsizlik va diskriminatsiyalarning ruhiy ta'sirini kamaytirishga xizmat qiladi. Bunday masalalarga chuqur yondashish va psixologik yondashuvlarni amaliyotga tatbiq etish orqali jamiyatda sog'lom psixologik muhitni shakllantirish mumkin.

ADABIYOTLAR:

1. Ravshanovich, A. O. HISSIY ZO 'RIQISHLAR VA OBSESSIYALARDAN XALOS BO 'LISH USULLARI VA TAVSIYALAR. *ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 10-ҚИСМ*, 87.
2. Ravshanovich, A. O. (2024). O 'RTA OSIYO MUTAFAKKIRLARINING TIBBIYOT VA PSIXOLOGIYA SOHASIDAGI NAZARIYALARI. *SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH*, 3(28), 85-91.
3. Sattorovich, E. Z. (2024). O 'SMIRLARDA SUITSIDIAL HOLATLARNI KELITIRIB CHIQUVCHI IJTIMOIIY-PSIXOLOGIK OMILLAR. *PEDAGOG*, 7(5), 31-37.
4. Sattorovich, E. Z. (2024). SUD PSIXOLOGIK EKSPERTIZASI TARIXI RIVOJLANISH JARAYONI BOSQICHLARI. *PEDAGOG*, 7(4), 306-313.
5. Hikmatovna, M. N. (2023). Tarbiyaning Maqsad Va Vazifalari. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(9), 386-388.
6. Mahmudova, N. H. (2023). Influence of family environment on personal

Date: 23rd May-2025

socialization. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 440-446.

7. Nigora Hikmatovna Mahmudova. (2023). BASIC TASKS OF TEACHING THE SCIENCE OF "EDUCATION" IN PRIMARY GRADES. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 447-452.

8. Hikmatovna, M. N. (2024). Shaxs kamoloti ijtimoiy-biologik hodisa, pedagogik jarayon obyekti va subyekti sifatida. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(1), 31-43.

9. Сайфуллаева, Н. Б. (2022). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ДИДАКТИЧЕСКОГО ПРОГРАММНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ В ОБУЧЕНИИ МАТЕМАТИКЕ. In *НОВЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ* (pp. 10-12).

10. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБУЧЕНИИ КОМПЬЮТЕРНЫМ НАУКАМ. *Universum: технические науки*, (4-1 (109)), 41-43.

11. Сайфуллаева, Н. Б. (2021). ВАЖНЫЕ АСПЕКТЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СИСТЕМЕ КЛАССНЫХ УРОКОВ. *Вестник науки и образования*, (15-3 (118)), 40-42.

12. Бурхонова, Ш. И., Негмаджанов, Б. Б., Раббимова, Г. Т., & Валиев, Ш. Н. (2020). Сравнительная оценка некоторых результатов операций с применением нижнесрединного разреза и доступа по Joel-Cohen в неотложной акушерской практике. *Достижения науки и образования*, (3 (57)), 79-83.

13. Валиев, Ш. Н., & Негмаджанов, Б. Б. СЛУЧАЙ ПОСЛЕОПЕРАЦИОННОГО МОЛНИЕНОСНОГО СЕПТИЧЕСКОГО ШОКА, ВЫЗВАННОГО АНАЭРОБНОЙ ИНФЕКЦИЕЙ У ЖЕНЩИНЫ С АУТОИММУННЫМ ГЕПАТИТОМ. *JOURNAL OF REPRODUCTIVE HEALTH AND URO-NEPHROLOGY RESEARCH*, 50.

14. Шухрат Насимович Валиев. (2024). ЭФФЕКТИВНОСТЬ ОПЕРАЦИЙ КЕСАРЕВА СЕЧЕНИЯ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ ОПЕРАЦИОННОГО ДОСТУПА В ЭКСТРЕННЫХ СИТУАЦИЯХ. *TADQIQOTLAR.UZ*, 51(5), 120-124.

15. Ruzieva, M. (2016). Colour and its psychoanalytical interpretation in folklore. *Язык и культура (Новосибирск)*, (23), 127-130.

16. Ro'ziyeva, M. Y. (2020). Color symbolism in Uzbek folklore. *ISJ Theoretical & Applied Science*, 05 (85), 277-284.

17. Haqqulova, D. (2024). ABDURAHMON GO 'ZAL-YASSAVIYSHUNOS. *PEDAGOG*, 7(6), 8-15.

18. Haqqulova, D. (2024). ADABIYOTSHUNOS OLIM ABDURAHMON GO 'ZALNING TADQIQOTLARI XUSUSIDA. *PEDAGOG*, 7(5), 548-555.

19. XAQQULOVA, D. (2023). BADIYLIK MASALALARI TADQIQIDA OLIM MAHORATI. *Наука и технология в современном мире*, 2(5), 5-11.

20. Abduvasiyevna, X. D. (2024). SO 'Z TUZILISHI VA SO 'Z YASASH. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 1(2), 261-266.

Date: 23rd May-2025

21. Abduvasiyevna, X. D. (2024). NUTQ MADANIYATI VA OG 'ZAKI MULOQOT. *The latest pedagogical and psychological innovations in education*, 1(2), 255-260.
22. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK REABILITATSIYA VA MUAMMOLI SHAXSLAR BILAN ISHLASH. *Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology*, 1(2), 111-116.
23. Ikromova, S. A. (2024). TUG'ISH VA OTA-ONA BO'LISHNING PSIXOLOGIK ASOSI. *Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology*, 1(2), 117-122.
24. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЯ ЛИЧНОСТИ И ВНУТРЕННИЙ МИР ЧЕЛОВЕКА. *Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology*, 1(3), 53-58.
25. Akbarovna, I. S. (2024). MATEMATIK TUSHUNCHALARNI SHAKLLANISHINING AHAMIYATI. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(3), 900-905.
26. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNING DAVOLASH USULLARI. *Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology*, 1(2), 75-80.
27. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 1(2), 22-28.
28. Hojiyeva Nasiba Bahodirovna. (2024). Ta'lim jarayonida boshlang'ich sinflarda texnologiya fanini o'qitish muammosining yoritilish mazmuni. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(1), 200–206.
29. Hojiyeva Nasiba Bahodirovna. (2024). THE SIGNIFICANCE OF EDUCATIONAL TRAINING IN PRIMARY CLASSES. *МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА*, 2(2), 439–447.
30. Bahodirovna, H. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA ONA TILI O'QITISH METODIKASI FANINING METODOLOGIK VA ILMIY ASOSLARI.
31. Hojiyeva, N. (2023). METHODS OF TEACHING MOTHER TONGUE IN PRIMARY CLASSES SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL BASIS. *Modern Science and Research*, 2(9), 424-428.
32. Hojiyeva, N. (2023). THE SUBJECT AND TASKS OF THE METHOD OF TEACHING THE MOTHER TONGUE IN PRIMARY GRADES. *Modern Science and Research*, 2(10), 855-857.
33. Bahodirovna, H. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA ONA TILI O'QITISH METODIKASI FANINING PREDMETI VA VAZIFALARI.
34. Bahodirovna, H. N. (2023). TA'LIM JARAYONIDA BOSHLANG'ICH SINFLARDA TEXNOLOGIYA FANINI O 'QITISH MUAMMOSINING YORITILISH MAZMUNI. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 209-209.
35. Bahodirovna, H. N. (2023). Methodological Foundations of Teaching the Science of "Education" in Primary Grades. *American Journal of Public Diplomacy and International*

Date: 23rd May-2025

Studies (2993-2157), 1(9), 369-372.

36. Hojiyeva, N. B. (2023). MODERN METHOD IN TEACHING MOTHER LANGUAGE LESSONS-USING THE CACOGRAPHY METHOD. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 434-439.

37. Bahodirovna, H. N. (2024). DEVELOPMENT OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS BASED ON EDUCATIONAL COMPETENCIES. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(4), 203-208.

38. Bahodirovna, H. N. (2024). AND ESSENCE OF THE EDUCATIONAL PROCESS. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(3), 328-333.

39. Bahodirovna, H. N. (2023). Prognosis of Placental Insufficiency in Pregnant Women Treated for Coronavirus. *Eurasian Medical Research Periodical*, 20, 228-236.

40. Bahodirovna, H. N. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARDA TARBIYA FANINI O'QITISHNING ASOSIY METOD VA VOSITALARI. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 332-338.

41. Jo'Rayeva, D. O. (2024). EDUCATIONAL VIEWS OF PEDAGOGUES TOWARDS THE ENVIRONMENT. *Экономика и социум*, (4-1 (119)), 194-197.

42. Oktamovna, J. R. D. (2025). BO 'LAJAK TARBIYACHILAR VA PEDAGOGLARNING RAQAMLI KOMPETENSIYALARINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA BAHOLASH MEXANIZMLARI. *Recent scientific discoveries and methodological research*, 2(2), 104-110.

43. Tursunovna, B. G. (2024). UPDATING AND CONDUCTING THE QUALITY OF PRIMARY EDUCATION ON THE BASIS OF MODERN METHODS. In *Forum for Linguistic Studies* (Vol. 6, No. 1, pp. 242-248).

44. Baxronova, G. T. (2024). EGRA AND EGMA INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAMS AND TEACHING PRIMARY CLASS STUDENTS TO THINK INDEPENDENTLY THROUGH THEM. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 12(2), 152-154.

45. Tursunovna, B. G. (2024). EGMA TADQIQOTI O 'QITISH VA TA'LIM Olish SHAROITLARINI O 'RGANISH XALQARO TADQIQOTI. *Ta'lim innovatsiyasi va integratsiyasi*, 12(2), 146-148.

46. Камилова, Н. Г. (2008). Совершенствование процесса ресоциализации как важное условие эффективной социальной адаптации и интеграции в социум воспитанников пенитенциарных заведений. *Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития*, 6, 285-288.

47. Камилова, Н. Г. (2009). Психологические особенности ресоциализации подростков-воспитанников специализированных учебных заведений для трудновоспитуемых. *Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития*, 7, 404-407.

48. Камилова, Н. Г., & Саипова, М. Л. (2012). Дифференцированный подход к субъекту обучения как важное условие модернизации образования в высшей

Date: 23rd May-2025

школе. Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития, 10(1), 278-279.

49. Камилова, Н. Г. (2015). ФОРМИРОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ СОЦИАЛЬНОЙ АДАПТАЦИИ ПОДРОСТКОВ С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ. In *ИННОВАЦИИ В ОБРАЗОВАНИИ: ПОИСКИ И РЕШЕНИЯ* (pp. 651-653).

50. Камилова, Н. Г. (2015). Фрустрационная толерантность как фактор социальной адаптации подростков с девиантным поведением. *Наука 21 века: вопросы, гипотезы, ответы*, (5), 69-72.

51. Камилова, Н. Г. (2016). Девиант ахлокли болалар учун ихтисослаштирилган муассасалар тарбияланувчилари ресоциализациясининг психологик-педагогик модели. *Современное образование (Узбекистан)*, (9), 16-23.

52. Камилова, Н. Г. (2015). Формирование психологической культуры у подростков – важный механизм профилактики нарушений в развитии личности. *Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития*, 2(13), 464-466.

53. Камилова, Н. Г. (2000). Особенности самооценки подростков с девиантным поведением (Doctoral dissertation, дис.... канд. психол. наук).

54. Валиев, Ш. Н. (2025). РОЛЬ ВЫБОРА ХИРУРГИЧЕСКОГО ДОСТУПА В ФОРМИРОВАНИИ ПЕРИНАТАЛЬНЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ ПРИ КЕСАРЕВОМ СЕЧЕНИИ. *Достижения науки и образования*, (2 (100)), 27-31.

55. Валиев, Ш. Н. (2025). ОСОБЕННОСТИ ВОСПАЛИТЕЛЬНОЙ И РЕПАРАТИВНОЙ РЕАКЦИИ ТКАНЕЙ МАТКИ ПРИ УШИВАНИИ РАЗЛИЧНЫМ ШОВНЫМ МАТЕРИАЛОМ: ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЙ ПОДХОД. *Достижения науки и образования*, (2 (100)), 31-35.

56. Toyirova, D. S. (2024). KICHIK MAKTAB YOSHDAGI O ‘QUVCHILARDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH KO ‘NIKMALARINI TARBIYALASHNING MAZMUNI. *SCHOLAR*, 2(5), 106-114.

57. Sattorovna, T. D. (2025). KICHIK YOSHDAGI O ‘QUVCHILARDA RAQAMLI SAVODXONLIK KO’NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHNING USULLARI. *IMRAS*, 8(2), 101-104.

58. Erkinovna, S. D. (2025). BUXORO ADABIY MUHITIDA MUSIQA ILMINING O ‘QITILISHI. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 2(2), 64-69.

59. Saidova, D. E. (2024, August). ACTIVITIES OF THE JADIDS IN THE FIELD OF MUSICAL EDUCATION AND EDUCATION. In *INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE* (Vol. 2, No. 21, pp. 236-246).

60. Erkinovna, S. D. (2025). BUXORO ADABIY MUHITIDA MUSIQAGA OID QARASHLAR (XIX OXIRI XX ASR BOSHLARIDA). Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 2(2), 47-52.

61. Sobirovna, S. Y. (2022). PEDAGOGNING KREATIVLIGI BOLALAR IJODIY RIVOJLANISHINING ZARUR SHARTI. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 219-220.

Date: 23rd May-2025

62. Sobirovna, S. Y. (2022). KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI O 'QUVCHILAR BILISH FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *PEDAGOGS jurnali*, 1(1), 158-160.

63. Sobirovna, Y. S. (2023). Methods and Tools of Economic Education in Preschool Children. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(9), 109-115.

